

REGLER FÖR CERTIFIERING

”De förtroendevalda revisorerna förutsätts kunna förlita sig på de sakkunnigas kompetens och på deras integritet och saklighet. De sakkunniga själva, deras beställare och omvärld förväntar sig att de sakkunniga tar en självständig ställning och utifrån denna lämnar sina råd och synpunkter till de valda revisorerna. Medan de valda revisorerna ansvarar för revisionen i förhållande till fullmäktige ansvarar de sakkunniga för sin rådgivning till de valda revisorerna. Därtill kommer att de sakkunnigas rapporter skall bifogas revisionsberättelsen. De sakkunnigas rapporter måste därmed förutsättas utgöra ett självständigt uttryck för de sakkunnigas självständiga uppfattning.”

Regler för certifiering

Innehåll:

Allmänt:

Allmänna krav för certifiering samt certifieringsförfarande

Krav på praktisk erfarenhet

Krav på utbildning

Utövande av revisionsverksamhet

Tillsyn och disciplinära åtgärder

Allmänt:

1 § Med kommun avses i dessa regler primärkommuner, landstingskommuner och kommunalförbund.

2 § Kommunal revision utövas av förtroendevalda revisorer, som enligt kommunallagen skall biträddas av sakkunniga vilka skall ha den insikt och erfarenhet av kommunal verksamhet som fordras för att kunna fullgöra uppdraget. De sakkunnigas rapporter skall fogas till revisorerens berättelse.

Certifiering i enlighet med följande bestämmelser avser de sakkunniga i deras uppgifter att biträda de valda revisorerna.

Följande kriterier avses tillgodose högt ställda krav på utbildning och erfarenhet.

Allmänna krav för certifiering samt certifieringsförfarande

3 § Certifiering av sakkunnig för kommunal revision utgör en deklaration av att den certifierade revisorn besitter den insikt och har den erfarenhet som fordras för uppdraget samt också i övrigt kan bedömas vara lämpad att biträda revisorerna i den kommunala revisionen med att såsom sakkunnig leda^[1] den samlade yrkesmässiga revisionen.

4 § Följande krav skall uppfyllas av certifierad revisor:

- a) han eller hon skall yrkesmässigt utöva kommunal revisionsverksamhet i enlighet med bestämmelserna nedan i §§ 13 – 16,

- b) han eller hon skall ha tillräcklig erfarenhet av revision, av kommunal verksamhet och av kommunal revision i enlighet med §§ 7 – 11 nedan,
- c) han eller hon skall ha för kommunal revision erforderlig utbildning i enlighet med § 12 nedan,
- d) han eller hon skall vara medlem i Föreningen Sveriges kommunala yrkesrevisorer.

5 § Certifiering meddelas av certifieringsnämnden efter prövning av att kraven i § 4 b, c och d uppfylles. Certifieringen meddelas för en period av fem år. Certifieringsnämnden utövar tillsyn över den certifierade revisorn för att pröva att uppställda krav i § 4 a upprätthålls under hela femårsperioden. Före femårsperiodens utgång kan den certifierade revisorn ansöka om förnyad certifiering för ytterligare period om fem år.

Skriftlig motivering skall meddelas sökanden som fått avslag på sin ansökan eller som inte meddelats certifiering under en period av fem år.

Sökande, vars ansökan inte beviljats, har rätt att begära att certifieringsnämnden omprövar ärendet.

En certifierad revisor skall, som framgår av § 20, anmäla till certifieringsnämnden om förutsättningarna för certifieringen upphör.

6 § Certifieringsnämnden beslutar om ansökningsförfarande och certifieringsbevis.

Beviljas ansökan om certifiering, skall sökande erlägga en avgift som bestäms av föreningens styrelse.

Krav på praktisk erfarenhet

7 § För certifiering fordras praktisk erfarenhet inhämtad på något av följande sätt:

- a) som yrkesverksam inom kommunal revision och därmed förenlig verksamhet²¹ under ledning av certifierad revisor under sammanlagt minst fem år och motsvarande minst fem års heltidsarbete,
- b) som yrkesverksam med revision antingen som auktoriserad revisor eller under ledning av auktoriserad revisor under sammanlagt minst fem år och motsvarande minst fem års heltidsarbete; av praktiken skall dock antingen minst två års heltidsarbete ha utförts inom kommunal revision under ledning av certifierad revisor eller innefattat en ledande position inom kommunal revision under en kalendertid av tre år och av en omfattning som måste bedömas ha givit samma insikt och erfarenhet som två års heltidsarbete.

Med heltidsarbete avses här en arbetsinsats om 1 600 timmar per år.

8 § Praktiken enligt 7 § skall vara allsidigt sammansatt. Praktiken skall innehålla planering, utförande och rapportering av revisionsuppdrag avseende det samlade revisionsuppdraget eller haft brett ansvar för en betydande del av detta i större organisationer. En del av praktiken skall avse kvalificerade utredningar, antingen inom revisionsuppdrag eller som del av andra uppdrag. Särskild vikt skall läggas vid en revisors bedömningar och slutsatser samt de etiska regler en revisor måste iaktta vid revisionsarbetet.

9 § Praktiken från kommunal revision skall

- a) ge kunskap om revision dels från ett helhetsperspektiv i kommunen, dels från olika kommunala verksamheter samt
- b) ge erfarenhet av och insikt om förekommande utrednings- och utvärderingsmetoder.

Praktiken skall vidare innehålla erfarenheter från föredragning samt av samarbete över huvud taget med förtroendevalda revisorer och övriga förtroendevalda. Praktiken skall ha givit god insikt i hur beslut fattas och verkställs och i hur samspelet sker mellan fullmäktige, styrelse och övriga kommunala nämnder.

10 § Högst två år, i särskilda fall högst tre år, av den praktiska erfarenheten enligt § 7 kan ersättas av annan praktisk erfarenhet från kommunal verksamhet i ledande befattning och självständig ställning samt med uppgifter som ger erfarenheter som motsvarar vad som angivits i § 9, 1 st, 2 p samt samma paragrafs 2 st. Dock fordras alltid minst två års praktisk erfarenhet inom kommunal revision under ledning av certifierad revisor.³¹

För sökande som på annat sätt än vad som hittills angivits kan visa att det är uppenbart att han eller hon förvärvat erfarenheter och kunskaper av det slag och med den inriktning som anges i 8 och 9 §§ och i en omfattning som motsvaras av vad som krävs enligt 7 § kan kravet på praktisk erfarenhet från revision nedsättas ytterligare enligt certifieringsnämndens prövning i varje särskilt fall.

11 § För förnyelse av certifiering skall den sökande visa att han eller hon under den närmast föregående femårsperioden varit yrkesverksam såsom sakkunnig till förtroendevalda revisorer i en omfattning om minst 1 600 timmar.

Krav på utbildning

12 § För certifiering krävs akademisk examen omfattande minst åtta terminers heltidsstudier (motsvarande 160 p) med minst tre terminers godkända studier inom antingen ämnena ekonomi eller offentlig förvaltning. Av studierna skall dock minst 20 poäng avse offentlig förvaltning. Studierna skall vara av betydelse för vinnande av den insikt som erfordras för uppdraget som sakkunnigt biträde åt de förtroendevalda revisorerna. Personer med övriga utbildningar som inte uppfyller ovanstående krav, exempelvis behandlingsinriktad socionomutbildning, examen från förvaltningshögskola med lägre poängtal än 140 poäng, socialinstitut med flera ska genomgå kompletteringsutbildning med det innehåll och den omfattning som certifieringsnämnden kan godkänna.

Uppfyller inte sökanden utbildningskraven i första stycket kan Certifieringsnämnden efter individuell prövning av varje sökande ändå medge certifiering

a. efter av sökanden genomgången och godkänd kompletteringsutbildning eller,

b. efter att sökanden på annat sätt kan styrka att sökandens ämneskompetens motsvarar kraven så som de uttrycks i första stycket.

Kompletteringsutbildningen enligt punkt a ska utformas så att sökandens utbildning kommer att motsvara den utbildning som anges i första stycket.

Utövande av revisionsverksamhet

13 § Den certifierade revisorn skall vara yrkesverksam såsom sakkunnig till förtroendevalda revisorer i en omfattning som lägst uppgår till 1 600 timmar över en femårsperiod.

14 § För att den certifierade revisorns ska anses yrkesverksam enligt 13 § skall dennes verksamhet bedrivas som eller hos auktoriserad revisor, som anställd vid auktoriserat revisionsbolag, vid kommuns eller landstings revisionskontor eller vid annat företag som uppfyller kraven enligt tredje stycket nedan.

Om den certifierade revisorn är anställd vid kommuns eller landstings revisionskontor, förutsättes att kontoret står under ledning av förtroendevalda revisorer samt att det vid kontoret inte därutöver bedrivs verksamhet som är oförenlig med kommunal revision.

Om den certifierade revisorn är anställd vid annat företag än auktoriserat revisionsbolag förutsättes dels att arbetsgivaren bedriver verksamhet som sakkunniga till förtroendevalda revisorer, dels att arbetsgivaren ej därutöver bedriver med kommunala revisionsuppdrag oförenlig verksamhet.

Med oförenlig verksamhet i andra och tredje styckena ovan skall i första hand förstås sådan verksamhet som är ägnad att rubba förtroendet för den certifierade revisorns oberoende eller självständighet.

15 § Den certifierade revisorn skall utföra sina uppdrag omsorgsfullt och enligt god revisorssed^[4]. Om det i något fall finns särskild omständighet som kan rubba förtroendet till revisorns opartiskhet eller självständighet skall den certifierade revisorn avböja eller avsäga sig uppdraget.

16 § Certifierad revisor svarar för det arbete som utförs av anlitate medarbetare och konsulter.

Tillsyn och disciplinära åtgärder

17 § Certifieringsnämnden utövar tillsyn över certifierade revisorer samt beslutar om disciplinära åtgärder enligt 19 §.

18 § Certifierad revisor är skyldig att underställa sig certifieringsnämndens tillsyn^[5].

19 § Om en certifierad revisor uppsåtligen gör orätt i sin verksamhet skall certifieringen återkallas. Om det föreligger förmildrande omständigheter får varning meddelas. Om det är tillräckligt får certifieringsnämnden i stället meddela en erinran.

Om en certifierad revisor av vårdslöshet gör orätt i sin verksamhet får varning meddelas. Om det är tillräckligt får certifieringsnämnden i stället meddela en erinran. Om omständigheterna är synnerligen försvårande, får certifieringsnämnden återkalla certifieringen.

20. Om det för en certifierad revisor inträder någon omständighet som innebär hinder för certifiering skall revisorn omedelbart anmäla detta till certifieringsnämnden, som därvid skall ompröva certifieringen.

Fotnot:

[1] I begreppet leda förutsätts inte enbart kompetens att fungera som projektledare i enskilda revisionsprojekt utan även förmåga och kompetens att, beroende på den granskade organisationens natur, kunna leda genomförandet av hela eller delar av den yrkesmässiga revisionen.

[2] Med uttrycket "därmed förenlig verksamhet" åsyftas en analog tolkning av de regler som gäller för auktoriserade revisorer.

-
- [3] Det följer av ovanstående att det finns tre huvudsakliga karriärvägar fram till certifiering. Dessa är i korthet enligt de särskilda krav som framgår av 7 – 10 §§ följande:
- 1) fem års praktik under direkt arbetsledning av certifierad revisor,
 - 2) fem års praktik av revision under ledning av certifierad revisor i minst två år och resterande tid under ledning av auktoriserad revisor eller
 - 3) arbete inom kommun med kvalificerade uppgifter under två, i särskilda fall tre år, samt därefter tre, i särskilda fall två, års praktik under direkt arbetsledning av auktoriserad eller certifierad revisor. Minst två år av praktiken måste dock genomföras under direkt arbetsledning av certifierad revisor.
- [4] God revisorssed innefattar bland annat att följa god revisionssed. Detta sistnämnda krav behöver alltså inte framhållas explicit. Det har av bl a Cassel hävdats att det inte fordras någon särskild god kommunal revisorssed. Texten ovan ger utrymme både för uppfattningen att det föreligger en särskild god kommunal revisorssed och för den motsatta uppfattningen. Denna fråga var inte aktuell för dem som utformade föreningens stadgar, vilket framgår av beteckningen på Utskottet för god revisors- och revisionssed. Vilken uppfattning som bör vara föreningens får småningom fastställas av nämnda utskott..
- [5] Det är beträffande certifierade revisorer som också är auktoriserade revisorer angeläget att den tillsyn som certifieringsnämnden utövar sker på sådant sätt att den låter sig förenas med Revisorsnämndens tillsyn av auktoriserade revisorer. Den eventuella konflikt som kan föreligga måste utredas innan föreliggande förslag färdigställs.